

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående skyldighet för tjänsteman, tillhörande den civila statsförvaltningen, att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m.

(3:e avd.)

I en till riksdagen avläten, den 22 februari 1935 dagtecknad proposition, nr 153, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet angivna grunder, utfärda bestämmelser rörande avlöningsförmåner under tjänstledighet eller avstängning från tjänsten i samband med läkarundersökning, som i statsrådsprotokollet avses, ävensom rörande bestridande av avlöningskostnader samt utgifter för läkarundersökning och läkarintyg i dylika fall.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Med skrivelse den 8 april 1932 framlade skolöverstyrelsen förslag angående skyldighet för lärare att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning. Över förslaget, som var begränsat till att avse under skolöverstyrelsen lydande statliga och kommunala läroanstalter, inhämtades yttrandet från medicinalstyrelsen, statskontoret och justitiekanslersämbetet. I anslutning till den sålunda verkställda utredningen föreslog Kungl. Maj:t efter hemställan av chefen för ecklesiastikdepartementet i proposition nr 48 till 1934 års riksdag, att riksdagen skulle besluta, att, därest lärare vid någon av nyss avsedda undervisningsanstalter vägrade underkasta sig i vederbörlig ordning anbefalld läkarundersökning för utrönande av huruvida han lede av sjukdom eller lyte, som gjorde honom oförmögen att behörigen sköta sin tjänst, och därest han i anledning därav bleve i vederbörlig ordning avstängd från utövande av sin lärarbefattning, det skulle ankomma på Kungl. Maj:t eller, där Kungl. Maj:t så funne lämpligt förordna, på skolöverstyrelsen att pröva och avgöra, huruvida läraren under tiden för avstängningen skulle av sina avlöningsförmåner avstå mer än vad som vore stadgat i fall av ledighet på grund av sjukdom. Tillika föreslog Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte

medgiva, att kostnad för läkarundersökning, som nyss sagts, samt ersättning, som prövades böra utgå till från tjänstgöring avstängd lärare för mistade avlöningsförmåner, finge gäldas från för vederbörande skolform i riksstaten uppfört anslag, i den mån detta därtill lämnade tillgång. I propositionen lämnades en närmare redogörelse för vad i frågan tidigare förekommit, till vilken här torde få hänvisas.

I skrivelse den 14 mars 1934, nr 90, anmälde riksdagen, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag.

Sedermera har skolöverstyrelsen enligt uppdrag av Kungl. Maj:t den 20 juni 1934 till ecklesiastikdepartementet inkommit med förslag till erforderliga författningsbestämmelser i ämnet. Häröver hava infordrade utlåtanden avgivits av medicinalstyrelsen, statskontoret och justitiekanslersämbetet. Kungörelse i ämnet har utfärdats den 22 februari 1935 (nr 52).

I förenämnda proposition nr 48 till 1934 års riksdag anförde chefen för ecklesiastikdepartementet, att behov av liknande bestämmelser, som förordats i fråga om lärarpersonalen, tvivelsutan förelåge beträffande andra tjänstemannagrupper. Riksdagen, som anslöt sig till detta uttalande, framhöll i sin nyssnämnda skrivelse önskvärdheten av att utredning i frågan snarast möjligt igångsattes. Denna utredning har numera verkställts.

Det i omförmälda proposition till fjolårets riksdag framlagda förslaget rörande skyldighet för lärare att underkasta sig läkarundersökning tog närmast sikte på angelägenheten av att kunna från tjänstgöring avstänga lärare, som på grund av sjukdom eller lyte vore oförmögen att behörigen sköta sin tjänst. Vid den nu verkställda utredningen har jämväl beaktats det behov av föreskrifter rörande tvångsundersökning av tjänsteman, som sammanhänger med bestämmelser i pensionslagstiftningen om skyldighet för tjänsteman att till följd av sjukdom eller av liknande anledning avgå från tjänsten före uppnådd pensionsålder. Detta behov har genom antagandet av det nya civila tjänstepensionsreglementet vunnit ökad styrka. I förhållande till vad som gäller enligt 1907 års civila pensionslag hava nämligen i detta reglemente bestämmelserna angående tjänstemans avgångsplikt i vissa hänseenden blivit skärpta.

Genom beslut den 7 juni 1934 uppdrog Kungl. Maj:t åt allmänna civilförvaltningens och kommunikationsverkens lönenämnder att gemensamt verkställa utredning och inkomma med förslag rörande bestämmelser om skyldighet för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, med undantag av lärarpersonal, att underkasta sig undersökning genom av staten anvisad läkare i de fall, då vederbörande myndighet funne sådan undersökning påkallad för utrönande av huruvida tjänstemannen lede av sjukdom, vanförhet eller lyte eller av nedsatt arbetsförmåga och på grund härav vore oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst.

I anledning av det sålunda givna uppdraget hava *lönenämnderna* med skrivelse den 27 oktober 1934 överlämnat utkast till bestämmelser angående

ende skyldighet för befattningshavare vid den civila statsförvaltningen att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning, m. m. De i utkastet inlagda bestämmelserna återfinnas å sid. 4 och 5 i statsrådsprotokollet.

Över lönenämndernas förslag hava utlåtanden avgivits av justiekanslersämbetet, medicinalstyrelsen och statskontoret. Utlåtandena återgivas å sid. 6 och 7 i statsrådsprotokollet.

Departementschefens uttalande i ärendet återfinnes å sid. 9—12 i statsrådsprotokollet.

Utskottet.

Utskottet har vid granskning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke funnit skäl till erinran mot innehållet av de ifrågasatta bestämmelserna rörande avlöningsförmåner under tjänstledighet eller avstängning från tjänsten, varom fråga är. Då utskottet likaledes ansett sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen i fråga om sättet för bestridande av avlöningskostnader samt utgifter för läkarundersökning och läkarintyg i här avsedda fall, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att, i hudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över finansärenden den 22 februari 1935 angivna grunder, utfärda bestämmelser rörande avlöningsförmåner under tjänstledighet eller avstängning från tjänsten i samband med läkarundersökning, som i statsrådsprotokollet avses, ävensom rörande bestridande av avlöningskostnader samt utgifter för läkarundersökning och läkarintyg i dylika fall.

Stockholm den 5 april 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 73.